

OPETUSMINISTERIÖ

MERITULLINKATU 10, HELSINKI

PL 29

00023 VALTIONEUVOSTO

PUH. (09) 160 04

FAX (09) 135 9335

etn.sukunimi@minedu.fi

Undervisningsministeriet

Sjötullsgatan 10, Helsingfors

PB 29

00023 Statsrådet

Tel. (09) 160 04

Fax (09) 135 9335

för.eftermann@minedu.fi

MINISTRY OF EDUCATION

MERITULLINKATU 10, HELSINKI

P.O. BOX 29

FIN-00023 GOVERNMENT

FINLAND

TEL. +358 9 160 04

FAX +358 9 135 9335

given.suvname@minedu.fi

Ministère de l'Éducation

Meritullinkatu 10, Helsinki

B.P. 29

FIN-00023 Gouvernement

Finlande

Tél. +358 9 160 04

Fax +358 9 135 9335

pre.nom@minedu.fi

www.minedu.fi

Ärende:

Uppdatering av praxis för undervisningsministeriets forskarskolor
(6/504/2007, 22.3.2007)

Undervisningsministeriet uppdaterar med detta brev rekommendationerna för forskarskolorna vid universiteten som har forskarplatser finansierade av undervisningsministeriet.

1. **Forskarskolan** är en organisatorisk konstruktion som är intern inom ett universitet, ömsesidig mellan flera universitet eller gemensam för universitet och andra aktörer, och har som mål effektivitet, styrning och tidsmässighet i planeringen av forskarutbildningen. Forskarskolan har en ledningsgrupp som ansvarar för verksamheten i enlighet med universitetets personalpolitiska och andra linjedragningar samt gällande avtal. I sista hand ansvarar universitetet för forskarskolan, det koordinerande universitetet för de nätbaserade forskarskolorna. Undervisningsministeriets finansiering av forskarskolornas verksamhet utbetalas till universitetet som betalar lönen. Lönepengarna, i statsbudgeten under momentet universitetens omkostnader, kan inte överföras på någon annan organisation. En doktorsavhandling kan göras på en annan plats än universitetet, men forskarelevens professionella förkovran i forskarsamfundet ska det oaktat ges stöd. En forskarelev bör oavsett sin plats kunna delta i organiserade studieperioder för doktorander, dvs. föreläsningar, seminarier och övningskurser.

Forskarstudenten kan tillhöra bara en forskarskola i taget och försvarar sin doktorsavhandling vid ett enda universitet som ensamt rapporterar doktorsavhandlingen som sitt resultat.

2. Fyraårig utbildning, universitetet anställer

Undervisningsministeriet har sedan 1995 anvisat pengar till forskarstudenternas omkostnader för en fyraårig heltidsutbildning. Finansieringen betalas ut till forskarskolans universitet, i en nätverksskola till det koordinerande universitetet. Arbetsavtalet mellan universitetet och

forskarstudenten ingås för en fyraårig period också om forskarutbildningens finansiering gäller för en kortare eller längre tid. Forskarstudenten kan engageras för en kortare tid än fyra år om han/hon haft annan finansiering och kommer till forskarskolan mitt i doktorsarbetet. Perioden fyra år förlängs i regel inte.

Om forskarstudenternas löner avtalas fr.o.m. 2010 som del av resultatavtalet mellan undervisningsministeriet och universitetet på grundval av beslut som styrelsen för Finlands Akademi fattat om forskarplatserna. Det sker utan att undervisningsministeriet särskilt fattat beslut om forskarplatserna. Vid utgången av 2011 upphör de sista forskarplatserna enligt beslutet om finansiering, delgivet per brev i juni 2006 av undervisningsministeriet vintern 2008 (OPM/1/525/2008). Anslaget för forskarutbildningens omkostnader ska normalt användas under det anvisade året för att möjliggöra en fyraårig heltidsutbildning.

Universitetet är ansvarigt för att forskarelevens lön motsvarar universitetens lönesystem. Annat än direkt doktorandarbete, uppgifter som tillkommer universitetets personal, får inte äventyra arbetet med doktorsavhandlingen på heltid. Universitetet har rätt och skyldighet att granska information och tillstånd för bisysslor på samma ansvarsfulla sätt som för övrig personalen.

Undervisningsministeriet anvisar medel för löneförhöjningar som en klumpsumma per universitet och det är deras sak att sköta lönejusteringarna för alla personalgrupper. Inga förhöjningar anslås separat till forskarskolorna.

3. Moderskaps- och föräldraledighet samt vårdledighet

Moderskaps- och föräldraledigheten samt vårdledigheten förlänger forskarskolan med ledighetens längd. Forskarskolan ska förbereda sig på att forskarutbildningen förlängs på grund av dessa ledigheter. Universiteten ska för forskarskolornas vidkommande ta hänsyn till kostnaderna för moderskaps- och föräldraledigheterna samt vårdledigheterna på samma sätt som för den övriga personalen. Studerande har rätt till avtalad längd på utbildningen trots att forskarskolan kan upphöra med verksamheten under ovan nämnda ledigheter.

4. Informationen om forskarskolorna på universitetet

Det ska vid universitetet finnas centralt tillgänglig information om universitetets interna forskarskolor och om de forskarskolor som universitetet deltar i genom en institution eller annan organisation. Forskarskolan ska kunna följa med antalet elever i forskarskolan och deras finansieringskällor samt antalet andra studerande som deltar i undervisningen. En systematisk insamling av data möjliggör en uppföljning av forskarskolsystemet, utvärdering samt internationellt utbyte effektivare än hittills.

Forskarplatserna räcker inte nödvändigtvis till för alla som vill delta i de nätverksliknande skolorna per ansökningsperiod, vilket dock inte får äventyra samarbetet mellan parterna. Universitetet ska för sin del sörja för att chefer, koordinerare och ledningsgrupper på forskarskolan känner till beslutsgången och kan tillämpa universitetets personalpolitik samt iaktta gällande anvisningar, bestämmelser och avtal. De studerande bör också känna till beslutsfattningen och ansvarsstrukturen samt ges anvisningar för forskarskolan.

I nätbaserade forskarskolor bör särskilda anvisningar göras för situationer då de deltagande organisationerna fungerar olika och ovan nämnda anvisningar, bestämmelser och avtal inte gäller. Anvisningar vid konfliktsituationer ska också formuleras på förhand.

5. Framtiden för systemet med forskarskolor

Systemet med forskarskolor utvecklas i enlighet med Åtgärdsprogram för utveckling av forskarutbildningen och forskarkarriären 2007–2011¹ som en del av systemet för en forskarkarriär med fyra nivåer². Forskarutbildningen är första nivån på forskarkarriären och det rekommenderas att doktoranden tituleras yngre forskare.

Beslut som rör forskarplatserna fattas inte längre av undervisningsministeriet utan från 1.1.2008 av Finlands Akademi som har helhetsansvaret för forskarkarriärerna. Undervisningsministeriet ansvarar fortfarande för linjedragningen i forskarutbildningen och styr resultatet både vid universiteten och vid Finlands Akademi. Ansökningen till forskarskolorna ordnas vartannat år, nästa gång 2010. Inför ansökningen 2008 ökade finansieringen för att ge flera forskarplatser. Målet är att ge en större andel doktorander en mer systematisk utbildning än vad som hittills varit fallet i och utanför forskarskolorna.

Finlands Akademi intensifierar uppföljningen av forskarskolorna och deltar i utvecklingen av systemet. Uppföljningen gäller såväl den vetenskapliga kvaliteten som processerna.

6. Koordinatorer för forskarskolorna

Inför ansökningen till forskarskolorna 2008 anvisade undervisningsministeriet Finlands Akademi att besluta om högst 20 koordinatorsplatser för forskarskolorna finansierade av undervisningsministeriet. Det är meningen att stegvis reducera dessa platser, eftersom den strukturella utvecklingen av högskolorna leder till att nätverkssamarbetet blir en etablerad verksamhet i universiteten.

¹ Åtgärdsprogram för utveckling av forskarutbildningen och forskarkarriären 2007–2011. UVM 2007:7.

² Forskarkarriär med fyra nivåer. OPM 2008:15.

7. Kontaktpersoner vid undervisningsministeriet i ärenden som rör forskarskolorna

Ytterligare upplysningar om forskarutbildningen ges av undervisningsrådet Erja Heikkinen (erja.heikkinen@minedu.fi, tel. 09-1607 7029) och överinspektör Eeva Kaunismaa (från 22.9.2008, eeva.kaunismaa@minedu.fi, tel. 09-1607 6960). Ytterligare upplysningar om personalärenden och lönesystem vid universiteten ges av undervisningsrådet Juhani Dammert (juhani.dammert@minedu.fi, tel. 09-1607 7489).

Överdirektör

Sakari Karjalainen

Undervisningsråd

Erja Heikkinen

För kännedom Finlands Akademi